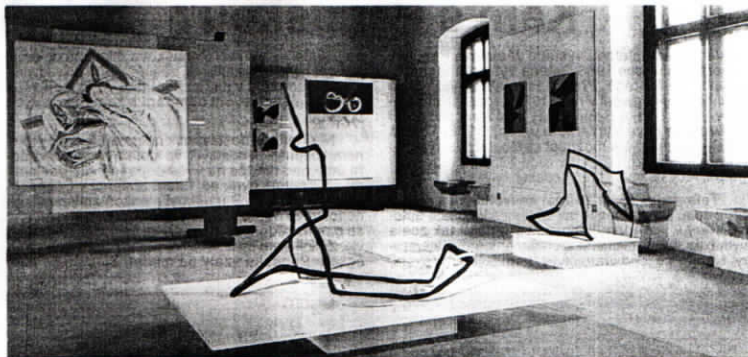


MUSAION - Kutná Hora 1994

Zpráva o činnosti



Pohled do výstavy Nové sdružení nadací Umění pro zdraví, v popředí plastiky Ludka Filipského, vlevo obraz Jiřího Mikesky, vpravo Jaroslava Kurandová, vzadu Jiří Mika. Foto archiv NS — Zdena Kočová

Když jsem v loňském roce přistoupil na spolupráci při realizaci výstavy Hrádek 93, na které se kutnohorské veřejnosti i mnoha návštěvníkům města představilo osm různorodých výtvarných umělců, netušil jsem, že Nové sdružení pražských umělců seznámí v roce 1994 tutéž veřejnost s ještě širším výběrem výtvarníků. Koncem března a v dubnu t. r. byla v redukované podobě převezena z Ústavu radiační onkologie v Praze na Bulovce expozice obrazů, kreseb a grafik a vystavena v Rytířském sále a Preghausu ve Vlašském dvoře. S názvem Nové sdružení nadací Umění pro zdraví odstartovala i významnou celospolečenskou akci MUSAION Kutná Hora 1994, při které od března do září probíhá nejen řada výstav, ale i koncertů, divadelních představení a sympozií. Vzhledem k prvoplánovému smyslu výstavy, neměla kolekce generační ani stylovou profíci. Jen namátkou několik jmen: Vladimír Gebauer, Oldřich Chabera, Romana Králová, Aleš Krejča, Jiří Mikeska. Tito a další malíři NS tedy (po předpremiéře na Hrádku) oslovili jako první Kutnou Horu. V té době se už připravovaly dvě další koncepčněji laděné výstavy: Žena v množném čísle a Návraty snů.

Zrekonstruované druhé patro Sankturyinovského domu otevřelo dveře všech sálů i vstupní chodbu ženám — malířkám: Kateřina Černá, Martina Dědičová, Andrea Forsterová, Jarmila Janůvá, Jana Kremanová, Jana Křížová, Jaroslava Kurandová, Eva Mansfeldová, Zdeňka Marschalová, Kateřina Opltová, Alena Petříčková, Eva Prokopcová, Zdeňka Reinerová, Marie Strahovská, Alena Vaicová, Dana Puchnarová, Josefina Garaiová a sochařka Stanislava Kavanová. Měl-li někdo představu specifického ženského malování, byl zklamán. Žádné takové neexistuje. Autorky svými díly pokryly značnou část širokého spektra současného českého výtvarného umění: figuraci, expresivní, meditativní i geometrickou abstrakci, krajinomalbu, koláž i prostorovou instalaci.

Současně probíhala v Jeneweinově galerii ve Vlašském dvoře výstava Návraty snů. Ve čtyřech místnostech s dostatečným denním i umělým osvětlením se představili členové NS, jejichž tvorba je více či méně postavena na fantastickém vidění světa a dějů (pocitů), jež se v něm odehrávají. S výjimkou Aleše Krejčy a Antonína Stibůrky, kteří své obrazové vize stavějí především na kompozicích nereálných tvarů krajiny i bytostí, vycházejí ostatní autoři ve svých surrealistických kresbách z reálných prvků. Zbýněk Benýšek, Bedřich Glaser, Rodney Grover (Kanada), Jiří Hlína, Petra Oriášková a Josef Ryžec a dva výše jmenovaní umělci ukázali ve vyvážené instalaci, že i v této poloze lze s patřičnou kvalitou oslovit průměrného i poučenějšího návštěvníka výstavních síní, studenty a školní mládež nevylíkáme.

O čtrnáct dní později se opět zaplnily prostory Rytířského sálu a Preghausu díly osmi českých umělců, kteří v minulosti žili a tvořili v zahraničí a dnes přijali za svou rodnou i hostitelskou zemi, nebo se definitivně rozhodli k návratu do České republiky: Zbýněk Benýšek, Eugen Brikcius, Olaf Haene, Josef Hnizdíl, Richard Kočí, Marek Schovánek, Jan Safránek a George Zhouf. S nimi vystavují i dva zahraniční výtvarníci žijící naopak v Praze: Mark Bangerter (USA) a Rodney Grover, vystavující už v Jeneweinově galerii. Opět většinou malířské projevy

dokládající, že hodnotnému závěsnému obrazu nehrozí zánik a jeho odlišení od malířského šuntu je rozpoznatelné nejen odbornou, ale i výtvarně lépe vybavenou návštěvníckou populací.

Stejně jako výstava z Čech až na konec světa a zpět, probíhají až do poloviny července další dvě přehlídky umělců NS a hostů v Sankturyinovském domě a v Jeneweinově galerii. První s názvem Rokúm navzdory, byla při výběru limitována rokem narození 1944. Vystavující Olga Beráková, Jindra Husáriková, Ladislav Kram, Jiří Lacina, Nina Macáková, Karel Maleček, Jiří Načeradský, Rudolf Němec, Dana Puchnarová, Bohumír Španiel a Alena Vaicová v zajímavé a citlivé instalaci K. Malečka potvrdili, že v expozici malby mohou vedle sebe v promyšleně vymezeném množství a výběru obstát díla významných a renomovaných tvůrců i takřka neznámých solitérů.

Koncepce druhé výstavy (Jeneweinova galerie) je dána samotným názvem Jiná jména. Jde o první přehlídku ne příliš často vystavujících výtvarníků, která bude mít pokračování koncem léta v Galerii bratří Čapků v Praze. Vojtěch Adamec ml., Pavel Besta, Martin Gudev, Aleš Knotek, Jiří Riha, Sárka Trčková, Eva Vejražková, Eva Vlasáková, Václava Zouplnová a jako host známá sochařka Ellen Jilemnická. Nejedná se tedy o žádný výtvarný salón ve stylu „co dům dal“, ale o promyšlený výběr autorů, kteří nezapadají zcela nebo vůbec do neousčasnejších hodnotových šablon a hodnotících kritérií a přitom jejich tvorba snese (až na několik výjimek) přísna měřítka. V konfrontační skladbě reprezentují výtvarné umělce meditativnějšího, chcete-li poetičtějšího výrazu, stejně jako umělce upřednostňující citelný obsah díla, nebo umělce inklinující ve své tvorbě více k prostorovým řešením obrazových kompozic. Na výstavě nechybí ani expresivnější kresebná poloha, blízká se k instalačním realizacím. E. Jilemnická doplňuje malířská díla o sochařskou groteskní i duchovně zaměřenou polohu.

Od poloviny července do konce srpna se připravuje výstava mladších členů NS s názvem Něco o malbě '94, na kterou naváže výstava Pocta Ortenovi. Ve výtvarných aktivitách NS nelze pominout průběžné autorské výstavy v Galerii na valech. Do poloviny dubna zde vystavoval ucelenou kolekci obrazů Aleš Krejča, od konce května se představí malíř a básník Michal Matzenauer, následovat budou Luděk Filipský a Jaroslav Alt ml. Během léta se v Kutné Hoře objeví i výběr autorů z červnové akce Vyšehrad, která navazuje na loňský Chrasten. Více o vyšehradském projektu v příloze časopisu Ateliér č. 12/94.

Domnívám se, že z výše napsaného vyplývá jediné: ty tam jsou doby, kdy každá kulturní aktivita, vymykající se oficiální představě ideologických dohlížitelů, byla v zárodku patřičně usměrněna nebo zcela potlačena. Proto náky některých výtvarných umělců nad nedostatek prostoru a možnosti k prezentaci vlastní tvorby jsou zcela nepatřičné. Možnosti je naopak víc, než kdykoli předtím, k jejich využití je ovšem třeba vynaložit patřičnou dávku schopnosti, vůle a osobní obětavosti. Kutnohorský MUSAION i ostatní aktivity Nového sdružení pražských umělců jsou toho nepřehlédnutelným důkazem.

Jiří Tichý

Aleš Krejča, pohled do výstavy Návraty snů v Jeneweinově galerii. Foto archiv NS — Zdena Kočová

Dana Puchnarová, instalace z výstavy Žena v množném čísle v Sankturyinovském domě, 1994, kresba, papír. Foto archiv NS — Zdena Kočová

